

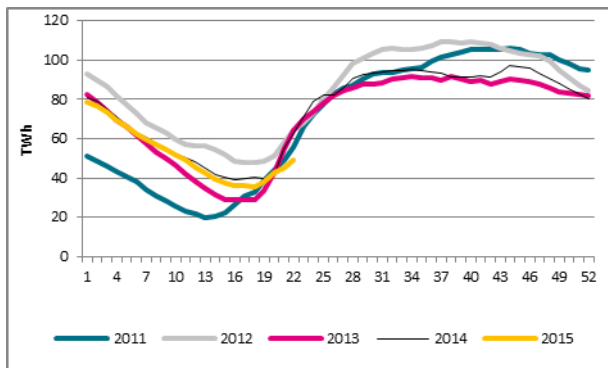
NPS Eesti 2015 mai

30.06.2015

- Maikuu tõusis NPS Eesti hinnapiirkonna hind 5,90% ja oli 32,30 €/MWh;
- Põhjamaade elektribörsi Nord Pool Spot süsteemihind vähenes 11,77%, jäädes keskmiselt 22,33 €/MWh tasemele;
- NPS Eesti ja NPS Läti hinnapiirkondade hinnad ühtisid D-1 ehk päev-ette turul 465 tunnil ehk 62,5% ajast;
- NPS Eesti ja NPS Soome päev-ette hinnad ühtisid 356 tunnil ehk 47,8% ajast;
- Maikuu börsihindade erinevuse alusel maksid limiteeritud PTR-e ostnud turuosalised süsteemihalduritele kokku 855 782 eurot.

Elektribörside hinnad

Elektri keskmised hinnad langesid Põhjamaades ning kasvasid Baltimaades. Põhjamaade elektribörsi NPS süsteemihind langes maikuu 11,77% ja oli keskmiselt 22,33 €/MWh. Kuu keskmine hinnalangus oli suurim Soome piirkonnas - sealne hind alanen aprilliga võrreldes 14,02%. Maikuu suurim hinnatõus esines aga Läti hinnapiirkonnas, olles 7,33% võrra eelneva kuu keskmisest kõrgem. Läti ja Leedu hinnapiirkondades kujunes ka maikuu kõrgeim tunnihind, milleks oli 73,11 €/MWh. Madalaim hind esines aga Taani DK1 pakkumispirkonnas ja oli miinus 6,72 €/MWh eest.

Hüdroreservuaaride täituvus Põhjamaades

Hinnapiirkond (€/MWh)	Keskmine hind 2015 mais	Keskmine hind 2015 aprillis
NPS Eesti	32,30	30,50
NPS Läti	37,36	34,81
NPS Leedu	37,36	35,61
NPS Soome	25,87	30,09

Maikuu lõpu seisuga oli Põhjamaade hüdroreservuaaride täituvus 40,8%, mis on võrreldes aprillikuu viimase nädalalõpu seisuga ligi 12 protsendipunkti võrra kõrgem näitaja (100% 02.01.2012 121 429 GWh). Rootsis vähenes tootmine aprilliga võrreldes 7,3%, Taanis 6,5%, Soomes 6,3% ning Norras 1,3%. Tarbimise arvestuses langesid mahud Rootsis 5,6%, Taanis 1,1%, Soomes 6,9% ja Norras 4,9%. Kuu kokkuvõttes ületas tootmine

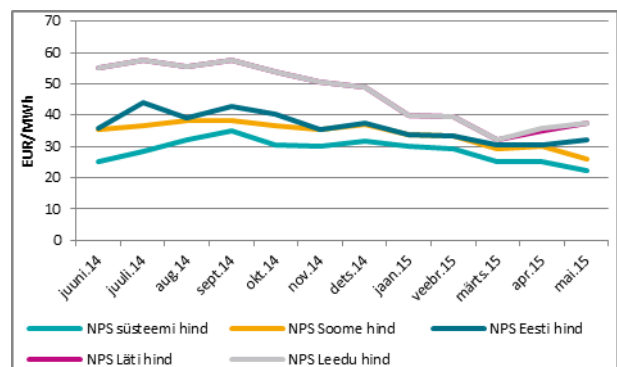
siseriiklikku tarbimist Rootsis 17,7% ning Norras 9,5%. Soomes ja Taanis kaeti tarbimine kodumaise toodanguga 82,8% ulatuses.

Elektribörs	Keskmine hind (€/MWh)	
	2015 mai	2015 aprill
Nord Pool Spot (SYS)	22,33	25,31
European Power Exchange (ELIX Base/Peak)	22,36/23,56	31,65/32,34

European Power Exchange'i (EPEX SPOT) nii ELIX (European Electricity Index) baaskoormuse kui tipukoormuse keskmised hinnad jäid tänavu maikuu NPS süsteemihinnast veidi kõrgemaks, olles vastavalt 22,36 ja 23,56 €/MWh. Saksamaa PHELIX piirkonna baaskoormuse keskmiseks hinnaks kujunes 25,36 €/MWh ja tipukoormuse hinnaks 26,16 €/MWh. EPEX SPOT Prantsusmaa piirkonna baaskoormuse keskmine hind oli maikuu 26,48 €/MWh ja tipukoormuse keskmine hind 29,02 €/MWh. Mõlemal börsil oli tegemist soodsamate hindadega kui aprillikuus.

Maikuu jätkus CO₂ emissioonikvoodi hindade kasv. Möödunud kuul liikusid hinnad vahemikus 7,35-7,64 €/t (aprillis vahemikus 6,80-7,28 €/t).

NPS Baltikumi ja Soome hinnad

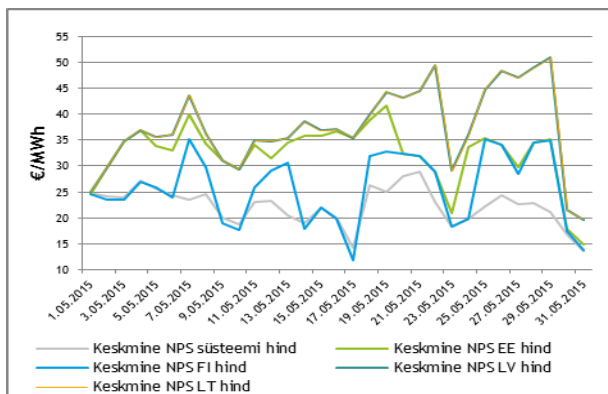
Kuu keskmised hinnad 2014. ja 2015. aastal

NPS Eesti hinnapiirkonnas kallines hind aprillikuuga võrreldes 5,90% ja oli keskmiselt 32,30 €/MWh. NPS süsteemihinnaga võrreldes oli keskmine hind Eestis 9,97 euro võrra kallim ning NPS Soome hinnaga oli see vahe 6,43 eurot. Tavapäratult suure hinnaerinevuse põhjustas Eesti ja Soome vahelise EstLink 2 merekaabli väljasolek, mistõttu tegid Eestis hinda Põhjamaadest kõrge-ma marginaalkuluga kohalikud tootmisjaamad. Leedu hinnapiirkonnas oli keskmine hind 37,36 €/MWh ehk 4,91% võrra kõrgem kui kuu varem. Selguse huvides võiks panna: Kuna Läti ja Leedu vahel ülekandevõimsuse puudujääk ei esinenud, ühtisid piirkondade hinnad kõigil tundidel. Hind Lätis ja Leedus oli NPS Eesti pakkumispirkonnaga võrreldes 5,06 euro võrra kõrgem.

Aprillikuuga võrreldes kasvas tootmine Eestis 12,6%. Elektri tarbimine langes kuises võrdluses 5,7%. Kui aprillis oli süsteem ligikaudu tasakaalus, siis maikuu bilanss kujunes 130 GWh-ga ülejäägis olevaks. Lätis

langes tootmine kuu varasemaga võrreldes 32,7%, mille tingis vähenenud hüdroressursi saadavus. Tarbimismahud vähenesid 4,4% ning elektribilanss jäi 168 GWh-ga defitsiiti. Leedus kerkisid tootmismahud aprilliga võrreldes 26,1% samas kui tarbitud elektrienergia kogustes muutust ei esinenud. Maikuu bilansiks kujunes miinus 526 GWh. Mais oli Baltikum terviklikult 564 GWh ulatuses defitsiidis, millest ligikaudu 66% imporditi Põhjamaadest ning 34% kolmandatest riikidest.

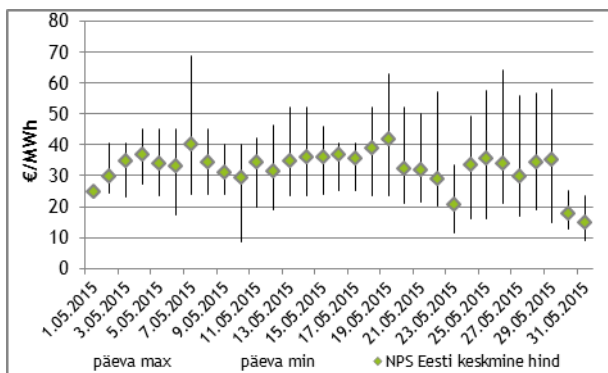
NPS Eesti ja NPS Läti piirkondade hinnad erinesid maikuu päev-ette turul 279 tunnil ehk 37,5% tundidest (aprillis 379 tunnil ehk 52,6%). NPS Eesti ja Soome hinnad erinesid päev-ette turul 388 tunnil ehk 52,2% ajast (aprillis 49 tunnil ehk 6,8% tundidest).

Päeva keskmine hind 2015. aasta mais

Mai 2015 (€/MWh)	Keskmine hind	Max tunnihind	Min tunnihind
NPS Süsteem	22,33	40,63	5,33
NPS Soome	25,87	68,96	3,53
NPS Eesti	32,30	68,96	8,39
NPS Läti	37,36	73,11	8,39
NPS Leedu	37,36	73,11	8,39

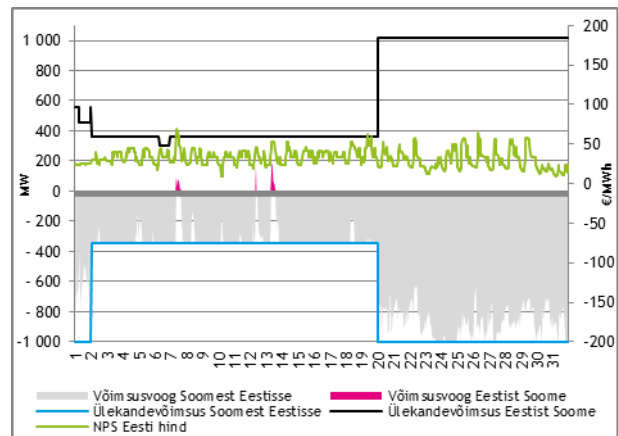
Maikuu olid NPS Eesti hinnapiirkonna tunnihinnad jätkuvalt stabiilsed - 80% tundidest jäi hind vahemikku 18-45 €/MWh. Suurim päevasisene hindade erinevus esines 7. mail, mil päeva tunnihinnad erinesid 45,17 € võrra MWh kohta, sel päeval esines ka kuu maksimaalne tunnihind 68,96 €/MWh (aprillis oli suurimaks tunnihindade erinevuseks 49,08 €/MWh).

NPS Eesti hinnapiirkonna hindade volatiilsus 2015. aasta mais

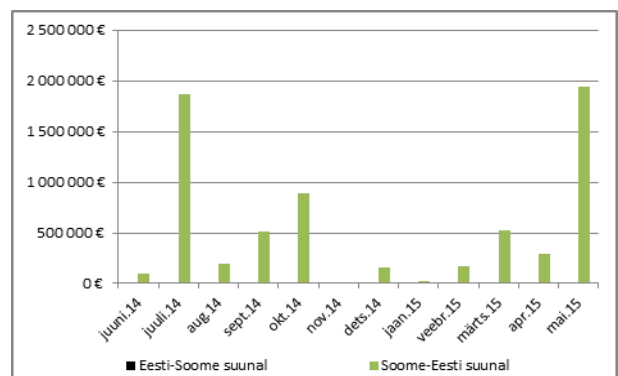
Võimsusvoog

Mais olid Elspot päev-ette turul toimunud kauplemise tulemusena võimsusvood suunatud Soomest Eestisse 728 tunnil ja Eestist Soome 16 tunnil (aprillis vastavalt 715 ja 4 tunnil), muuhulgas oli ülekandevõimsus Soomest Eestisse täies ulatuses kasutatud 388 tunnil (aprillis 47 tunnil). Tundide arv, mil ülekandevõimsuse puudujääk ei olnud tingitud ühenduste piirangutest, oli maikuu aprilliga sarnaselt kokku 38.

NPS Eesti ja NPS Soome vahelised võimsusvood 2015. aasta mais

Ülekandevõimsuste jaotamise tulu põhivõrgu ettevõtetele Elering ja Fingrid oli maikuu kokku 1 939 212 eurot (aprillis 292 263 eurot). EstLink-2 avariilise väljalülitumise tulemusena (30.04.2015) pidid Eesti ja Soome süsteemihaldurid korraldama vastukaubandust ka valdaval osal tundidest maikuu esimesel päeval ning seda põhjusel, et ühenduse väljalülitumine toimus vahetult pärast päev-ette võimsusvoogude avaldamist. Rike kõrvaldati 18. kuupäeval ning alates 20. maist oli Eesti ja Soome vaheline ülekandevõimsus juba tavapärase 1000 MW taseme juures tagasi. Maikuu vastukaubanduse kulu Eleringile Soome suunal oli 89 571 eurot (aprillis 3771 eurot).

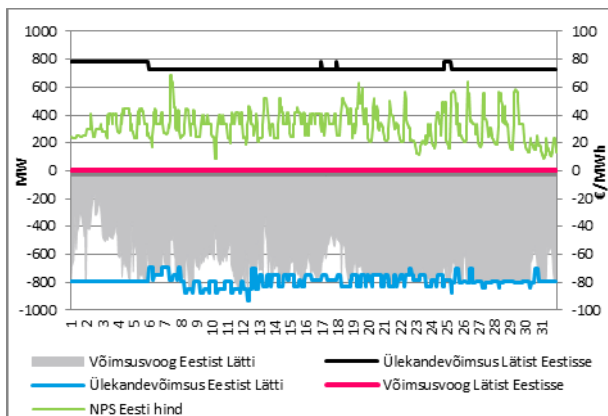

Ülekandevõimsuse tulu EstLink 1 ja EstLink 2 omanikele 2014. ja 2015. aastal

Mais oli NPS Eesti ja NPS Läti ühendus päev-ette kauplemise tulemuste põhjal suunal Eestist Läti jaotatud täies ulatuses 279 tunnil ehk 37,5% ajast (aprillis 380 tunnil ehk 52,8% ajast). Kaubanduslik voog liikus kõikidel tundidel suunaga Eestist Läti ning

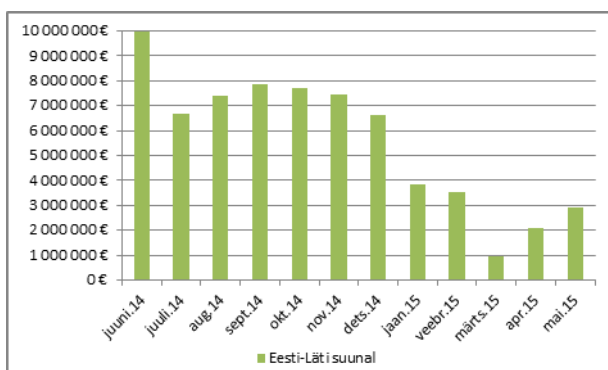
kaubanduseks antud ülekandevõimsusest kasutati ära keskmiselt 86,6% (aprillis 89,2%).

Päevasise kauplemise (ELBAS) tulemusena vähenes võimsuse puudujääk suunal Eestist Lätti 235 tunnini ehk 31,6% ajast (aprillis 39,3% ajast). Ülekandevõimsuse puudujääki suunal Eestist Lätti normaalrežiimil ehk ajal, mil ühendelektrisüsteemis ei toimunud hooldus- või remonttööd maikuus ei esinenud (aprillis esines piirangutevabal ajal ülekandevõimsuse puudujääki kokku kahel tunnil). Eesti ja Läti vahelist piiriülest ülekandevõimsust piirasid eeskätt hooldus- ja avariijärgsed remonditööd Loode-Venemaa elektrisüsteemis.

NPS Eesti ja NPS Läti vahelised võimsusvood 2015. aasta mais

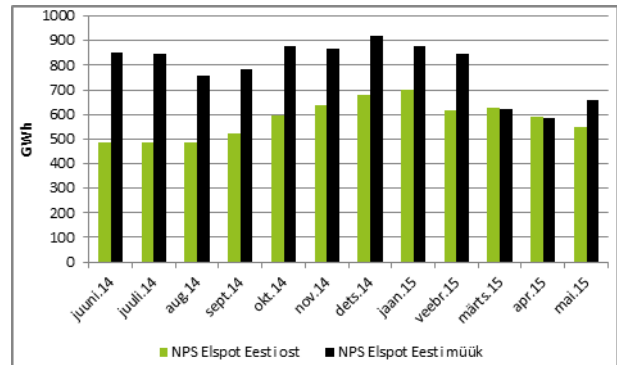
Päev-ette võimsuste jaotamisest tulenev tulu Eesti ja Läti ristlõikel, mis jaguneb võrdsetes osades põhivõrgu-ettevõtete Elering ja Augstsprieguma tikls vahel, moodustas maikuus kokku 2 919 668 eurot. (aprillis 2 077 883 eurot). Maikuus tehti Eesti ja Läti piiriüleste ühenduste ülekoormuse vältimiseks vastukaubandustehinguid kokku 28 tunnil 1,5 GWh ulatuses. Tehingute kulu Eleringile moodustas kokku 36 133 eurot (aprillis 211 827 eurot).

Ülekandevõimsuse tulu Eesti-Läti piiril 2014. ja 2015. aastal

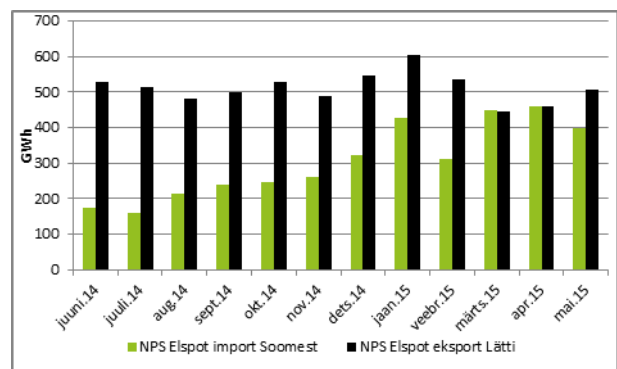
NPS kogused

Mais osteti NPS Eesti hinnapiirkonnas päev-ette turul 551 GWh elektrit (aprillis 589 GWh) ja müüdi 659 GWh elektrit (aprillis 586 GWh).

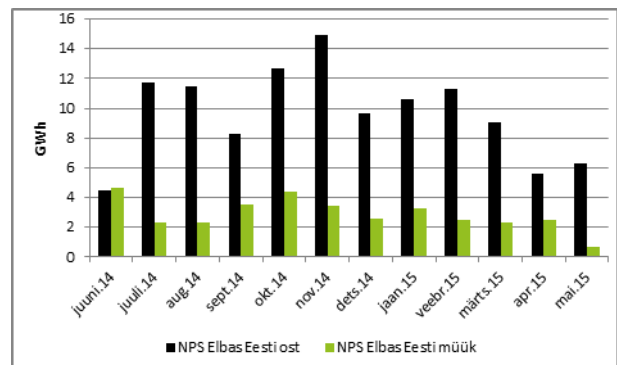
NPS Elspot Eesti hinnapiirkonnas ostetud ja müüdud kogused 2014. ja 2015. aastal

NPS Elspot tehingute alusel eksporditi Eestist Soome 1,2 GWh, Soomest Eestisse imporditi 400 GWh elektrit (aprillis olid samad näitajad vastavalt 0,3 GWh ja 462 GWh). Päev-ette eksport Läti suunal moodustas kokku 507 GWh (aprillis 458 GWh), vastupidises suunas maikuus kaubandust ei toimunud (aprillis samuti).

NPS Eesti hinnapiirkonna Elspot turu import Soomest ja eksport Lätti 2014. ja 2015. aastal

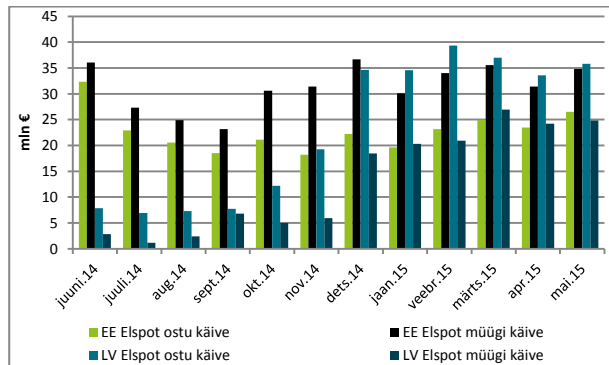
Eesti turuosalised ostsid mais siseriikliku tarbimise katteks elektrit kokku päev-ette (Elspot) ja päevasiseselt (Elbas) turult 87% ulatuses ehk 557 GWh (aprillis 87% ehk 594 GWh). Eestis toodetud 773 GWh elektrit müüdi päev-ette ja päevasisesel turul 85% ehk 660 GWh toodetud elektrist (aprillis 85% ehk 588 GWh).

Elbas turul päevasiseselt kaubeldud kogused 2014. ja 2015. aastal

NPS Elbas (s.o päevasisesel) turul Eesti hinnapiirkonnas kaubeldud summaarne kogus kahanes mais aprilliga võrreldes: Eesti turuosalised ostsid Elbas platvormilt

kokku 6,3 GWh elektrienergiat (aprillis 5,6 GWh) ja müüsid 0,7 GWh elektrienergiat (aprillis 2,5 GWh).

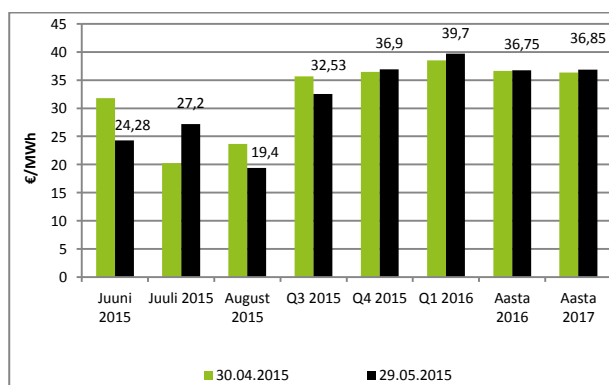

NPS Eesti ja NPS Läti hinnapiirkondades ostetud ja müüdud koguste käive 2014. ja 2015. aastal

Ostetud koguste käive oli mai kuus NPS Eesti hinnapiirkonnas kokku 18,5 miljonit eurot ja NPS Läti piirkonnas 22,0 miljonit eurot (aprillis vastavalt 18,6 ja 21,8 miljonit eurot). Müüdud koguste käive oli NPS Eesti hinnapiirkonnas 22,7 miljonit eurot (aprillis 18,7 miljoni eurot). NPS Läti hinnapiirkonnas müüdud koguste käive oli 15,2 miljonit eurot (aprillis 21,2 miljonit eurot).

Tulevikutehingud

Nasdaq OMX Commodities 2015. aasta mai kuus viimase kauplemispäeva tulevikutehingute põhjal kujunes NPS süsteemihinnaks selle aasta juunis 15,75 €/MWh ja kolmandas kvartalis 18,85 €/MWh. EPAD Tallinn lepingute sulgemishind oli 2015. aasta juuniku kohta 8,53 €/MWh ning 2015. aasta kolmandas kvartalis 13,68 €/MWh. Selle põhjal kujunes 2015. aasta juuniku keskmiseks elektrienergia hinnaks NPS Eesti hinnapiirkonnas 24,28 ja kolmanda kvartali keskmiseks hinnaks 32,53 €/MWh.

NPS EE hinnapiirkonna eeldatav hind Nasdaq OMX tulevikutehingute hindade põhjal 2015. aasta aprilli ja mai viimase kauplemispäeva seisuga

EEX Power Derivatives turul langesid tulevikutehingute alusel Saksamaa piirkonna elektrienergia baashinnad 2016. aastaks 0,52 €/MWh ja tiputundide hinnad 0,63 €/MWh võrra. Prantsusmaa piirkonna tehingute põhjal

kahanes hind 2016. aastaks baaselektri puhul 0,46 €/MWh võrra ja tiputundide puhul 0,75 €/MWh võrra.

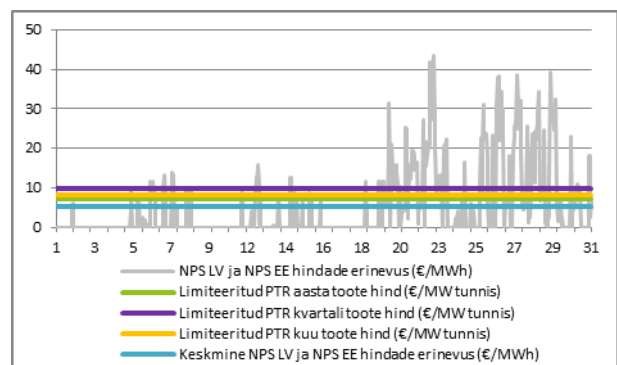
2016 aasta (€/MWh)	Phelix Power Futures (Saksamaa)	French Physical Futures (Prantsusmaa)
Baastunnihind	31,50	38,47
Tiputunnihind	39,77	46,50

Baas- ja tiputunnihinnad seisuga 29.05.2015; allikas: European Energy Exchange (EEX)

Limiteeritud PTR-ide oksjon Eesti-Läti piiril

Eesti ja Läti elektrisüsteemihaldurite Elering ja Augstsprieguma tīkls kokkuleppe kohaselt rakendatakse Eesti ja Läti vahelisel piiril osaliselt võimsuste limiteeritud otsest jaotusmehhanismi. 13. novembri oksjonil oli müügis 200 MW ulatuses limiteeritud PTR-e terve 2015. aasta igaks tunniks ning hinnaks kujunes 7,11 eurot megavatt-tunni kohta. 4. veebruari oksjonil müüdi 65 MW PTR-e 2015. aasta teise kvartali igaks tunniks ja hinnaks kujunes 9,94 eurot megavatt-tunni kohta. 15. aprilli oksjonil müüdi 135 MW PTR-e 2015. aasta mai kuus igaks tunniks, oksjonil osales üheksa turuosalist, kellest seitsme pakkumus osutus edukaks, võimsuse hinnaks kujunes oksjonil 8,20 eurot megavati kohta iga tunni jaoks.

Tegelikult keskmiseks hinnaerinevuseks NPS Eesti ja NPS Läti hinnapiirkondade vahel kujunes mai kuus 5,06 €/MW tunni kohta. Limiteeritud PTR-e ostnud turuosalised maksid süsteemihalduritele seega aastase toote eest 304 722 eurot, teise kvartali toote eest 235 893 ning kuu toote eest 315 167 eurot.

Limiteeritud PTR võrdlus NPS Eesti ja NPS Läti hinnapiirkonna hinnaerinevusega 2015. aasta mais

Mais toimus limiteeritud PTR-ide oksjon 2015. aasta juuniku võimsusele. 13. mail toimunud oksjonil oli müügis 135 MW juuniku igaks tunniks. Oksjonil osales üheksa turuosalist, kellest nelja pakkumus osutus edukaks. PTR-L 2015-Jun hinnaks kujunes 16,71 €/MW tunni kohta.

Täiendav teave oksjoni tulemuste, tingimuste, kalendri ja registreerimisvormi kohta on kättesaadav Eleringi veebilehel elering.ee/limiteeritud-ptr-ide-oksjon-2.

Elektrisüsteemi kokkuvõte: mai 2015

- Sisemaine tootmine kukkus maikuus aastatagusega võrreldes 13% samal ajal kui tarbimine kasvas 4%;
- Tootmine taastuvatest energiaallikatest kerkis 21%, sh suurenes tootmine tuuleenergiast 30%, bioenergiast 15% ning hüdroenergiast 8%;
- Eestis toodetud taastuvenergia moodustas sisemaisest tarbimisest 14,9%;
- Eesti elektrisüsteem oli kuu kokkuvõttes 130 GWh-ga netoekspordis;
- Baltikumi summaarne toodang kasvas mais aastases arvestuses 2%, tarbimine suurenes protsendi võrra. Kolme riigi peale oldi 564 GWh ulatuses defitsiidis;
- Põhjamaades kerkis elektritoodang mullusega võrreldes 4%, tarbimine 2%. Põhjamaade elektribilanss oli 1267 GWh-ga ülejäägis.

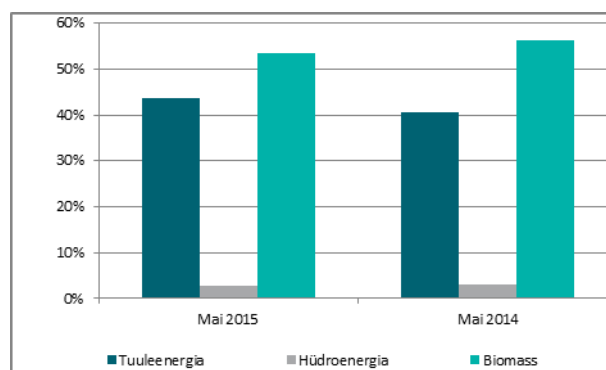
Sisemaine tarbimine kasvas tänavu maikuus 4% ja oli kokku 643 GWh.

EES elektribilanss, GWh	Mai 2015	Mai 2014	Muutus %
Võrku sisenenud elekter kokku	1180	1198	-2%
Sisemaine tootmine	773	891	-13%
sh taastuvenergia	106,4	88,2	21%
- tuuleenergia	46,3	35,7	30%
- hüdroenergia	2,9	2,7	8%
- biomass, biogaas	57,0	49,7	15%
Välisliinidelt import	407	307	33%
sh füüsiline import	28	0	-
sh füüsiline transiit	379	307	23%
Võrku läbinud elekter kokku	1180	1198	-2%
Sisemaine tarbimine võrgukadudega	643	620	4%
Välisliinidele eksport	537	578	-7%
sh füüsiline eksport	158	272	-42%
sh füüsiline transiit	379	307	23%
Bilanss	130	271	-52%

Kodumaine elektritoodang kukkus maikuus eelmise aastaga võrreldes 13%, moodustades kokku 773 GWh. Tootmine langes vähenenud ekspordi ja suurenenud impordi arvel. Füüsiline eksport langes mulluselt 272 GWh-lt 158 GWh-ni ning Eesti elektrisüsteemi läbivate transiitvoogude mahud (peamiselt Põhjamaade päritolu) kasvasid 23% ulatuses, 379 GWh-ni. Muuhulgas imporditi sisemaise puudujäägi katmiseks 28 GWh elektrit läbi Eesti-Soome ühenduste (mullu samal ajal füüsiliselt elektrit ei imporditud). Kuu kokkuvõttes oli Eesti elektrisüsteemi bilanss 130 GWh-ga netoekspordis.

Tootmine taastuvenergiast kasvas mais aastases arvestuses 21%. Tootmine tuuleenergiast suurenes 30%,

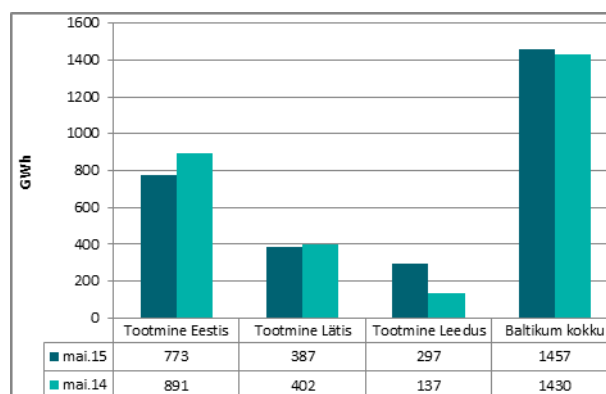
bio- ja hüdroenergia tootmismahud kasvasid vastavalt 15% ja 8%. Tuuleelektrijaamade tootmismahude kasvus mängis põhilist rolli tänavu maikuus valitsenud paremad tuuleolud - näiteks oli Riigi Ilmateenistuse andmetel Pakri ja Virtsu mõõtepunktides ööpäeva keskmine tuulekiirus 18% kõrgem kui aasta tagasi samal ajal. Kokku moodustas tootmine taastuvatest allikatest 106 GWh, millest 54% toodeti biomassist, 44% tuulest ja 3% vee toel. Taastuvatest toodetud elektri osakaal sisemaisest tarbimisest oli 14,9% ning osatähtsus üldtoodangust 13,8%.

Taastuvenergia tootmise jaotus 2015. aasta mais

Elektri tootmine ja tarbimine Baltimaades

Balti riikide summaarne elektritoodang kasvas eelmise aasta maikuuga võrreldes 2% 1457 GWh-ni. Baltikumi tarbimismahud suurenesid 1%, moodustades kokku 2021 GWh.

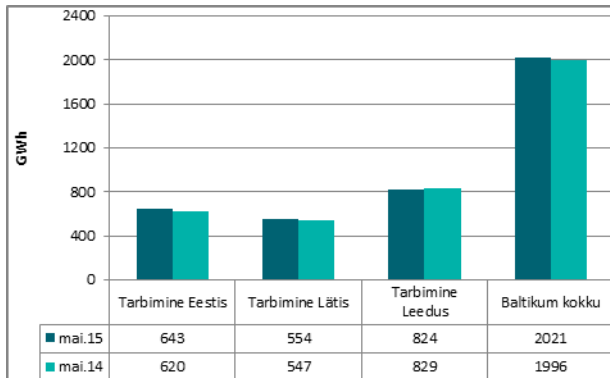
Elektri tootmine Baltikumis mais 2015. ja 2014. aastal

Lätis langes elektritoodang maikuus aastatagusega võrreldes 4% 387 GWh-ni. Toodang koostootmisjaamades vähenes veidi enam kui poole võrra samas kui ülejäänud elektrijaamades tootmismahud kasvasid. Tootmise osakaalud üldtoodangust jagunesid järgnevalt: 55% põhines hüdroenergial, 23% toodeti koostootmisjaamades, väiksemad, alla 10 MW nimivõimsusega tootmisjaamad andsid 21% ning tuuleelektrijaamad 1% Läti kogutoodangust. Sisemaine tarbimine kasvas Lätis 1% 554 GWh-ni ning elektribilansi defitsiidiks kujunes 168 GWh.

Elektritoodang Leedus kasvas 2014. aasta maikuuga võrreldes enam kui kahekordselt, moodustades kokku

297 GWh. Leedu tarbimismahud langesid 1%. Kuu kokkuvõttes moodustas kodumaise toodangu osakaal tarbimisest 36% ning elektribilansi puudujäägiks kujunes 526 GWh. Leedu impordist hinnanguliselt 61% tuli Läti kaudu ning ülejäänud 39% imporditi kolmandatest riikidest.

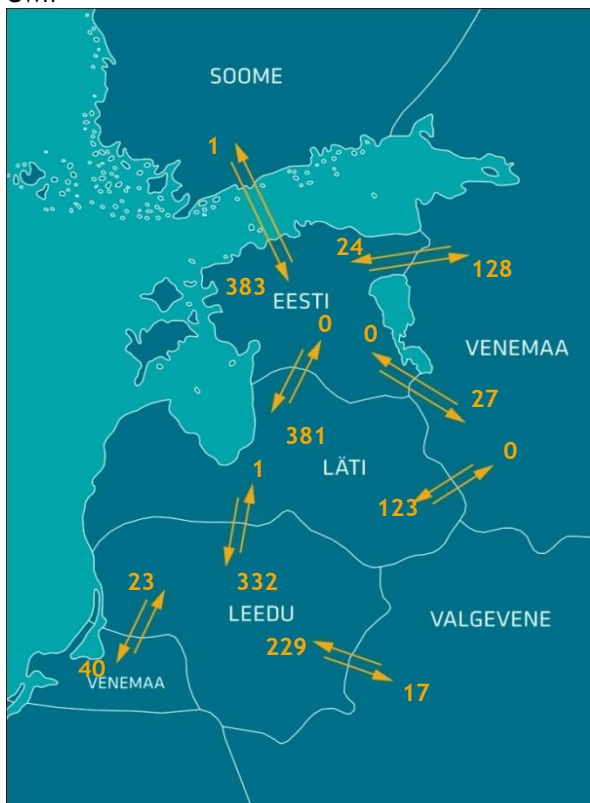

Elektri tarimine Baltikumis mais 2015. ja 2014. aastal

Baltikumi summaarne elektrienergia puudujääk oli mai kuus 564 GWh, jäädes aastatagusega samale tasemele. Elektrienergia puudujääk moodustas kolme riigi elektritarbimisest 28%.

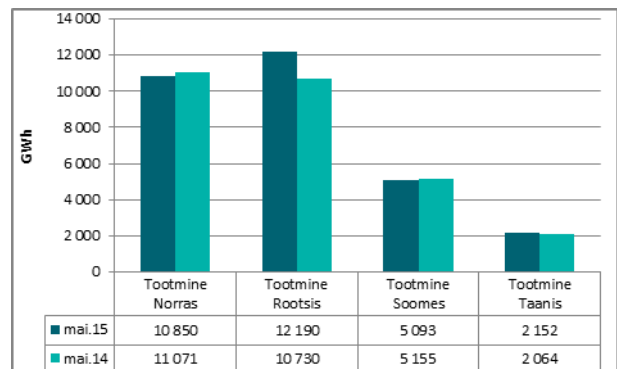
NPS kiirete turuteadete (UMM) alusel toimus tootmisüksuste avarisiid Balti riikide elektrisüsteemides Eesti Elektri jaamas 2., 3., 11., 15., 16. ja 22. mail ning Balti Elektri jaamas mai kuus 5. ja 26. kuupäeval. Ülejäänud tootmisvõimsuste väljalülitamised toimusid plaaniliste hooldustööde tarbeks.

Joonis 1: Baltikumi füüsilised elektrivood mais 2015, GWh

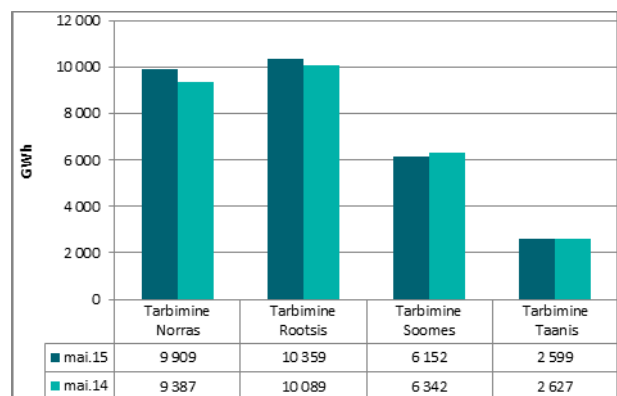
Elektri tootmine ja tarimine Põhjamaades

Põhjamaade summaarne elektritoodang kasvas tänava mai kuus eelmise aastaga võrreldes 4% ja moodustas kokku 30,28 TWh. Toodangu kasvu vedas Rootsi - sealsed jaamad andsid 14% rohkem elektrienergiat võrku kui mullu samal ajal. Soodsad tuuletingimused kasvatasid tootmist ka Taani elektrisüsteemis, seda 4% ulatuses. Norra ja Soome tootmismahud jäid eelmise aasta tasemele alla vastavalt 2% ja 1%-ga. Üldtoodangu kasvust hoolimata oli Põhjamaade hüdroreservuaaride täituvus aasta varasemast perioodist ka oluliselt madalam. Mai kuus viimase nädala seisuga oli tase aastataguse perioodiga võrreldes 22% madalam. Põhjamaade summaarsest tootangust andsid 40% Rootsi elektritootjad, 36% Norra, 17% Soome ja 7% Taani tootjad.

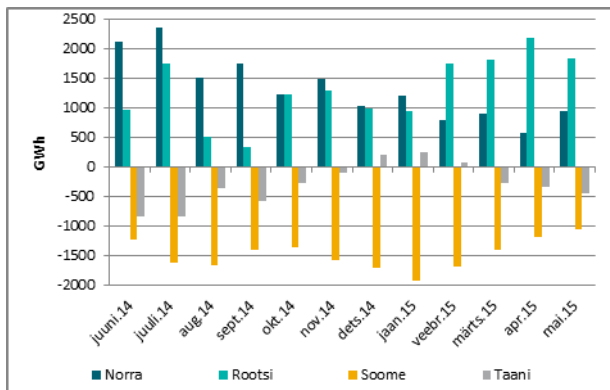
Elektri tootmine Põhjamaades mais 2015. ja 2014. aastal

Summaarne elektritarbimine kasvas Põhjamaades 2%, moodustades kokku 29,02 TWh. Tarbimine Norras suurenes 6% ja Rootsis 3%. Soomes vähenes tarbimine 3%, Taanis kujunes languseks 1%.

Elektritarbimine Põhjamaades mais 2015. ja 2014. aastal

Põhjamaade tootmise ja tarbimise bilanss oli selle aasta mai kuus 1,27 TWh-ga ülejäägis. Rootsi ja Norra olid tavapäraselt netoeksportivad ning Soome ja Taani netoimportivad süsteemid. Möödunud aasta samal ajal olid Põhjamaad summaarselt 0,58 TWh-ga netoeksportivad.

Elektrisüsteemide bilansid Põhjamaades 2014. ja 2015. aastal

Elektrikaubandusbilanss

Turuosaliste vahel kokkulepitud tarnete alusel vähenes elektri eksport Eesti hinnapiirkonnast mulluse perioodiga võrreldes 9%, moodustades kokku 514 GWh. Langus tuli eeskätt ekspordi vähenemisest Läti suunal, olgugi, et protsentuaalne kahanemine oli suurem Soome suunal. Elektri import jätkas standardselt kasvulainel, kerkides aasta varasema perioodiga võrreldes 34% 411 GWh-ni. Kasvu allikas oli Soome hinnapiirkonnast imporditud elektrienergia, samas kui import lõunanaabrite suunal langes mulluselt 3 GWh-lt 2 GWh-ni.

Piiriline elektrikaubandusbilanss, GWh	Mai 2015	Mai 2014	Muutus %
Import kokku	411	306	34%
sh Eesti-Läti piiril	2	3	-26%
sh Eesti-Soome	408	303	35%
Import läbi päev-ette elektribörsi	400	293	36%
Import läbi päevasise elektribörsi	11	13	-15%
Eksport kokku	514	562	-9%
sh Eesti-Läti piiril	511	554	-8%
sh Eesti-Soome	3	8	-62%
Eksport läbi päev-ette elektribörsi	509	552	-8%
Eksport läbi päevasise elektribörsi	5	10	-49%
Elektrikaubandusbilanss	103	256	-60%
Juhtimistarned ja piiriline eabilanss Eesti-Läti piiril	4,0	7,7	-47%
Juhtimistarned ja piiriline eabilanss Eesti-Soome piiril	22,7	7,2	216%
EES elektribilanss	130	271	-52%

Kaubanduslikult oli Eesti maikus elektri eksportiv süsteem - elektrikaubanduslik saldo Lätiga oli 508 GWh-ga plussis ning Soomega 405 GWh-ga miinus. Märtsis ja aprillis oli elektrikaubanduslik bilanss negatiivne.

Bilansiselgitus

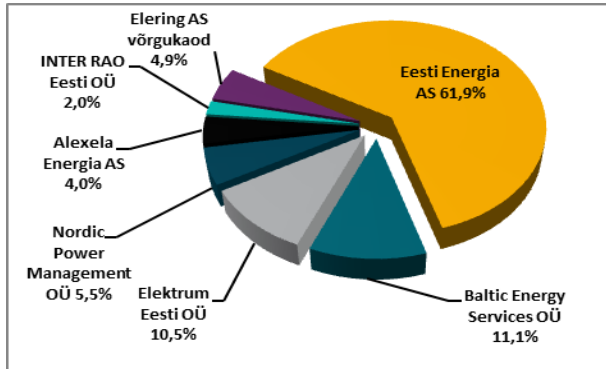
Tänavu maikus püsis süsteem bilansienergiaga jätkuvalt ekspordi poole kaldu. Süsteemis esines bilansienergia ülejääki 75% ning bilansienergia puudujääki 25%-il tundidest. Mahtude alusel vähenes bilansienergia import aastatagusega võrreldes viiendiku, bilansienergia eksport kerkis 9% võrra. Bilansihaldurite summaarne sisemine bilansienergia kogus kasvas 2014. aasta maikuuga võrreldes 13%, sh süsteemihalduri poolt bilansihalduritelt bilansienergia ost kerkis 11% ning bilansihalduritele bilansienergia müük 17%.

Bilansiselgituse kokkuvõtte, GWh	Mai 2015	Mai 2014	Muutus %
Bilansienergia import	3,2	3,9	-20%
Süsteemihalduri poolt sisemine bilansienergia ost	32,1	28,8	11%
Juhtimistarnete ost	2,7	1,0	178%
Süsteemiteenuse ost	14,0	2,9	387%
EstLink juhtimise bilansienergia ost	3,5	6,0	-42%
Kokku:	55,4	42,6	30%
Bilansienergia eksport	15,2	14,0	9%
Süsteemihalduri poolt sisemine bilansienergia müük	12,9	11,1	17%
Juhtimistarnete müük	10,7	7,7	39%
Süsteemiteenuse müük	13,9	2,9	385%
EstLink juhtimise bilansienergia müük	2,6	6,9	-62%
Kokku:	55,4	42,6	30%

Sisemaise bilansi tasakaalustamiseks osteti juhtimistarnete näol reguleerimist 2,7 GWh ulatuses sisse, millest kolmandiku moodustasid naabersüsteemidest aktiveeritud avariireseervid. Juhtimistarnete müük ehk allareguleerimistarnete mahud kasvasid aastatagusega võrreldes 39%. Sarnaselt eelmise aastaga realiseeriti ka tänavu mais lõviosa juhtimistarnetest Eesti ja Soome vaheliste EstLink ühenduste kaudu. Süsteemiteenuste ostu- ja müügi mahud kasvasid eelmise aasta maikuuga võrreldes mitmekordselt. 2015. aasta maikuu süsteemiteenusest ca 38% moodustas reguleerimisteenuse vahendamine naabersüsteemihalduritele, ülejäänud tehingutest teostati vastukaubanduse raames.

Bilansihaldurite portfellid

Esialgsete bilansiaruannete alusel jagunesid Eesti elektrisüsteemis (EES) bilansihaldurite portfellide osakaalud tarbimismahude alusel järgmiselt:

Bilansihaldurite portfellid tarbimismahude alusel mais 2015

Kõik Eesti bilansihaldurite portfellides olevad avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on välja toodud Eleringi veebilehel: <http://elering.ee/bilansiteenus/>.

Osakaal EES tarbimisest, %	Mai 2015
Eesti Energia AS bilansiportfell	61,9%
sh TS Energia OÜ osakaal	1,0%
Baltic Energy Services OÜ bilansiportfell	11,1%
sh VKG Energia osakaal	3,1%
sh 220 Energia OÜ osakaal	2,9%
sh VKG Elektrivõrgud OÜ osakaal	1,1%
sh Sillamäe SEJ AS osakaal	0,7%
sh AS Loo Elekter osakaal	0,3%
sh ELVESO AS osakaal	0,2%
sh Starman AS osakaal	0,2%
Elektrum Eesti OÜ bilansiportfell	10,5%
Nordic Power Management OÜ bilansiportfell	5,5%
sh Imatra Elekter AS osakaal	1,8%
sh Eesti Gaas AS osakaal	0,1%
Alexela Energia AS bilansiportfell	4,0%
Inter Rao Eesti OÜ bilansiportfell	2,0%
Eleringi võrgukaod bilansiportfell	4,9%

Tabelis on bilansihaldurite portfellide osakaalud süsteemi tarbimisest arvutatud bilansihalduri bilansi- piirkonnas mõõdetud tarbimise kogumahu alusel. Bilansiportfellide turuosad ei ühti bilansihaldurite enda osadega elektrimüügil lõpptarbijatele, kuna bilansi- portfell sisaldab ka portfelli kuuluvate teiste müüjate elektrikoguseid.

Bilansihaldurite portfellide osakaalud vastavalt tootmis- mahudele jagunesid mais järgnevalt: Eesti Energia AS

88%, Nordic Power Management OÜ 7%, Baltic Energy Services OÜ 4% ja Elektrum Eesti OÜ 1%.

Bilansienergia hind

Eesti elektrisüsteemile lõplikuks kaalutud keskmiseks avatud tarne impordihinnaks kujunes 53,64 €/MWh, mis on 2014. aasta sama perioodiga võrreldes 39% soodsam hind. Eesti elektrisüsteemi lõplikuks kaalutud keskmiseks avatud tarne ekspordihinnaks kujunes 13,25 €/MWh, mis on 28% madalam hind kui aasta tagasi samal ajal.

Möödunud kuu keskmiseks sisemaise bilansienergia müügihinnaks kujunes 26,87 €/MWh kohta ning sisemaise bilansienergia ostuhinnaks 22,00 €/MWh kohta.

Bilansienergia hinnad, €/MWh	Mai 2015	Mai 2014	Muutus %
BILANSIENERGIA KESKMISED MÜÜGIHINNAD			
Eesti	26,87	38,39	-30%
Läti	24,36	55,67	-56%
Leedu	41,03	62,45	-34%
Soome (tootmine)	29,82	43,12	-31%
Soome (tarbimine)	25,52	37,98	-33%
BILANSIENERGIA KESKMISED OSTUHINNAD			
Eesti	22,00	33,71	-35%
Läti	22,94	52,43	-56%
Leedu	22,11	32,90	-33%
Soome (tootmine)	21,59	31,48	-31%
Soome (tarbimine)	25,52	37,98	-33%
BILANSIENERGIA MAX MÜÜGIHIND			
Eesti	109,09	112,40	-3%
Läti	111,64	115,36	-3%
Leedu	106,19	148,87	-29%
Soome (tootmine, tarbimine)	150,00	300,00	-50%
BILANSIENERGIA MIN OSTUHIND			
Eesti	0,10	4,00	-98%
Läti	6,79	9,68	-30%
Leedu	6,86	5,68	21%
Soome (tootmine, tarbimine)	-5,00	0,00	-
EES AVATUD TARNE KESKMINNE HIND			
Keskmine ostuhind	53,64	88,12	-39%
Keskmine müügihind	13,25	18,41	-28%

Baltikumi ühise avatud tarne bilansiselgituse tulemus oli mais järgmine:

Tundide osakaal, mil vähemalt ühe Balti riigi elektri- süsteemi eabilanss oli vastassuunas teiste süsteemide

ebabilanssidega, tasakaalustades summaarset Baltikumi ebabilanssi, moodustas kokku 62%. Koguste võrdluses moodustas Baltikumi summaarsest ebabilansist omavaheline ehk süsteemisene tasakaalustatud ebabilanss 20% ning süsteemivälise avatud tarnijalt ostetud ebabilanss 80%.

Eesti elektrisüsteemi ebabilansi summa moodustas maikuus kokku 18,4 GWh, millest 27% sai kaubeldud ühise bilansipiirkonna siseselt Baltikumi Elspot hinnapiirkondade aritmeetilise keskmise hinna alusel.

Allikad: Elering, Nord Pool Spot, Scada, Augstsprieguma tīkls, Litgrid, Fingrid, Finnish Energy Industries, EMHI.

Käesolevas kokkuvõttes koostatud bilansside metoodikad asuvad Eleringi kodulehel aadressil <http://elering.ee/elekttrisusteemi-kuukokkuvotted>.

* Käesolevat raportit ja selle lisasid ei saa käsitleda juriidilise, finantsalase või muu nõuandena ega ettepanekuna osta või müüa elektrienergiat või finantsinstrumente. Elering ei vastuta kulude või kahjude eest, mis raportis ja selle lisades toodud informatsiooni kasutamise seoses võivad tekkida.